

Frankismo garaiko lau torturatzailerik atxilotzeko agindu du Argentinak

Tartean dago Jesús Muñecas guardia zibil ohia, Andoni Arrizabalaga Itziarren Semeak eta Anparo Arangoa leitzarrak jasandako torturen erantzuleak izan dena.

| URKO APAOLAZA AVILA |

ARGENTINAKO María Servini de Cubria epaileak frankismo garaiko ustezko lau torturatzailerik atxilotzeko nazioarteko agindua eman du, frankismoaren krimenen kontra abiarazitako auzian inputatu gisa deklaratu dezaten. Honako hauek daude Interpolen jomugan: Celso Galván Abascal Espainiako Errege Etxeko eskolta ohia –2009an hila–, José Ignacio Giralte González poliziaren komisario ohia, Juan Antonio González Pacheco inspektorea –Billy el Niño izenez ezagun egin zena–, eta Jesús Muñecas Aguilar guardia zibilen kapitain ohia.

1968an Andoni Arrizabalagari Zarautzen eragindako torturengatik eman du Muñecas atxilotzeko agindua epaileak, Jon Ugutz Arrizabalaga anaiaren testigantza aintzat hartuta. Kasua dokumentatzeko 1977an kartzelatik irten zenean Joseba Sarrionandiarekin Zeruko ARGIAN izandako elkarrizketa ere hartu du kontuan epaileak. Bertan, guardia zibilek egindako torturak kontatzen

Erdian, Andoni Arrizabalaga, 1977an kartzelatik atera berritan.

ditu ondarrorak: “Zelda batean bakarrik aurkitzean, komisariatik pasatuta zoriontsu izan nintzen”.

Gerora ere, Muñecas beste tortura kasu batzuetan inplikaturik egon zen Tolosan eta Donostian.

1976an Anparo Arangoa leitzarrak jasandako torturen argazkiak ezagun egin zirenean, Tolosako kuarteleko kapitaina tokiz aldatu zuten. Muñecas *Estrella Digital* atariari adierazi dio “pistolero” batzuek hil nahi zutelako aldatu omen zutela lekuz, eta ez torturetan nahasia egozteagatik. Aitzitik, atxilotuekiko zuen jokabide ankerra *vox populi* zen garai haietan. Tolosan lanean zebilen Joaquín Navarro epaileari “gaizkile politikoak gorroto” zituela azaldu zion behin kapitainak.

Tokiz aldatzeak ez zion eragotzi, antza, gorroto berarekin torturatzen segitzea. Justicia y Paz elkarteak 1976an kaleratutako testigantzetatik iradoki daitekeenez, Donostiako kuartelean izandako tortura kasue-

tan nahastuta ibili zen. Torturatu izandako Jesús Lasa elizgizonak Muñecas ezagutu zuen: “Sei torturatzailerik agertu ziren, Tolosatik lekuz aldaturiko kapitaina buru zutela”.

Antonio Tejero koronelarekin 1981ean estatu kolpea eman zuen Muñecasek, baina ez zuen denbora gehiegi kartzelan iraun. Geroztik Valdemoron bizi da, egun 74 urte ditu.

Ez dirudi Espainiako Gobernuak estradizio eskaera beteko duenik, Servinik torturen bik-

timen testigantza jasotzeko jarritako oztupoak ikusita; Auzitegi Nazionalaren esku utzi du erabakia Alberto Ruiz Gallardón Justizia ministroak. Hala ere, frankismoko biktimen elkarteek garaipen garrantzitsutzat dute epailearen erabakia. ■

argia.com Angelu Itxua blogin auziari buruzko dokumentuetara sarbidea.

Itziarren alaba

ARGIAREN multimedia atalean ikusgai dago 1976ko Anparo Arangoaren tortura kasuaz eta Zeruko ARGIAK ezagun egin zituen argazkiez bideo-erreportajea

tradebi

EB Traducciones Itzulpenak, S. L.

www.tradebi.com